

ALP 2543

1
Respublikos Lietuvos I Kongresas
Sąjūdžio pareiškimas Nr. 229

P. 531-4508

JORNAL LITHUANO

KAINA 300 RS.

Leidžia Spaudos bendrovė „ŠVIESA“

Redakcijos ir Administracijos adresas:

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro)

Caixa postal, 1764. S. Paulo

LIETUVIS BRAZILIJOJ

Prenumeratos kainos:

Brazilijoje metams — 10\$, pu-
sei — 6\$ atskiriems mėne-
siams po 1\$.

Užsienin: metams — 20\$000
pusei metų 10\$.

Redaguoja

V. Atkočaitis.

3-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Sausio-Janeiro mėn. 9 d.

NR. 1 (157)

P. Antanas Smetona, Valstybės Prezidentas.

LIETUVA.

Gruodžio 11 dieną, susirinkę į Kauną 118 Ypatingų Tautos Atstovų vienbalsiai išrinko Lietuvos Respublikos Prezidentu p. Antaną Smetoną, pirmąjį susikūrusios Lietuvos Valstybės Prezidentą, kuris nuo 1926 metų gruodžio mėnesio 19 dienos buvo Seimo daugumos balsais išrinktas prezidentu ir vedė Lietuvos likimą per iščius penkerius metus kaip niekas kitas.

Pagerbdami savo Tautos Vada, mes pašvenčiame šitame mūsų laikraščio numeryje vietą žymesniems Lietuvos visuomenininkams keliais žodžiais išsityti apie dabartinį Lietuvos Respublikos Galvą, pakartodami jų pareikėtas mintis Lietuvos spaudoje.

Teisingai baigia savo pastabas apie dabartinį Prezidentą, P. Antaną Smetoną, Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas, d-ras Juozas Purickis, buvęs Lietuvos Pasiuntinys Vokietijoje ir Užsienio Reikalų Ministeris, kad sunku, girdi, šandie visus dabartinio prezidento, Smetonos, nuopelnus išskaityti: tai turės padaryti atgimusios Lietuvos istorija.

Bet ir mums, čia gyvenantiems, tenka didelė pagarba ir padėka tarti savo žodį dėl dabartinio prezidento rūpesčio mūsų, emigrantų kultūriniais ir socialiniais reikalais.

Brazilijon emigracija iš Lietuvos prasidėjo jau 1924 metų gale, kad Lietuvos galva buvo laikomas visagalys Seimas. Tik, dėja, niekas tais laikais nepasirūpino tais desėtkais tūkstančių savo žmonių, kurie tarsi užrištomis akimis bėgo iš Lietuvos, net gi savo mažiausios atstovybės Brazilijoje neįsteigdami.

Dabar matome visai ką kitą: ne tik tai niekas iš Lietuvos nebebėga masėmis, bet priešingai — jau daugely vietų pačioje Lietuvoje trūksta darbininkų... Ką gi tai reiškia? Juk jeigu būtų taip, kaip čia keli nemokšos ploupi, kad neva Lietuva jau kelinti metai žūsta, tai arba jau būtų žuvusi, arba čia būtų susilaukę dar keletą dešėtkų tūkstančių naujų imigrantų. Vienas iš dvėjų, kitaip nebūtų galėję atsitikti.

Tačiau skaičiai, kurių Lietuvoje ir opozicija negali nusiėpti, visai ką kitą rodo: Lietuva augs, stiprėja, kyla aukštyn, stotasi, šviečiasi, jokių didelių ekonominių sunkumų tarsi ir neįaučia.

Tiesa, Lietuvoje viskas pigu, ūkininkas bėdoja kad brangiai parduoti nesiseka, bet darbininkas tuo pigumu gali tik pasidžiaugti: darbų turi, pragyvenimas pigiausias, ko gi žmonėms trūksta?

Visais laikais visus patenkinti, būtų neįmanomas dalykas: nes jeigu pragyvenimas bus brangus, tai nors ir uždirbtų darbininkas gerai, jam ne daug arba nieko juodai dienai neliks. Gal tuomet ūkininkas ir džiaugsis, bet darbo žmogus jausis prislėgtas.

Visi, kas rimtai ir šaltai galvoja pripažina, kad visais laikais Lietuvoje gyventi buvo sunkiausia darbininkui — bežemiui. Jeigu šandie didesnieji ir vidutinio dydžio ūkininkai bėdavoja, kad užaugę javai ar bekonai, ar gyvu liai, ar sviestas pigiai reikia parduoti,

tai, manome, didelės skriaudos nebus: mažiau už parduotus daiktus gaus pinigų, kukliau tuos ir kitus metus gyvens bet už tatau darbininkas jausis lengviau.

Pagalios, jeigu Lietuvoje produktai pigūs, jeigu prekyba ir žymiai sumažėtų, tai ne gi vienoj Lietuvoj tas dedasi — kiti kraštai, net tokia šiaurės Amerika, ta vadinamoji «aukso šalis» ir tai šandie turi net milijonus žmonių be darbo, tuo tarpu kai didžiausiame Lietuvos mieste, Kaune vos tepriskaitome apie 100 bedarbių, žiemai užėjus.

Reikia tik sveikos ruovokos kad suprasti jog tokia laiminga padėtis Lietuvoje yra tik todėl, kad per penkerius paskutinius metus mes turėjome Valdžios priešakyje žmones, dabartinio Respublikos Prezidento pastatytus, kurie sugebėjo kraštui naują rimties ir išmintingo darbo kryptį parodyti, kurie jau senai pamiršo visokius politikavimus, bet ėmėsi reikalingo darbo mūsų kraštą pakelti.

Vienas didžiausių Europos XIX šimtmečio politikų, Bismarkas, yra pasakęs: «galima su visais, net ir su velniu daryti sutartį, jei tik toji sutar-

tis išeis Vokietijos naudai», taip ir čia. Mums svarbiausia šandie Lietuvą matyti geroje sąlygose, augančia, tvirtėjančia, progresuojančia vis tiek kuriuo būdu, t. y., ar yra koks Lietuvoje Seimas ar jokio nėra.

Daugelis, kurie povų plunksnomis kaišosi, mato vienintėlį Lietuvos išganyką tik «demokratų pastatytoje valdžioje». Bet ir čia tenka paklausti, j kuria gi balą tariamoji Lietuvos demokratija buvo bevedanti jos likimą?

Baigdami tad turime pastebėti ir pripažinti, kad tik vieninga Lietuvos politikos bei Vyriausybės politika be jokių svetimų priėmimų ir tegalėjo mūsų kraštui duoti šviesesnio rytojaus vilčių, o tos Vyriausybės Galva penkis metus ligi paskutinio išrinkimo dar sekan tiems septyniems metams visa laiką ir stovėjo dabartinis Lietuvos Prezidentas P. A. Smetona.

**Kas bus, kas nebus,
bet Lietuvis neprazul!**

ANTANAS SMETONA
VALSTYBĖS PREZIDENTAS.

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidas“, „Mūsų Rytojais“ ir kiti.

Mirė Kauno Miesto Burmistras.

Gruodžio 15 d. 14 val. Berlyne po sunkios ligos mirė Juozas Vokietaitis — Kauno Miesto Burmistras. Su jo mirtimi Kauno miestas nustojo vieno darbštaus, pasišventusio darbuotojo. Velionis buvo užsibrėžęs daug kilnių ir svarbių darbų įvykdyti, bet dėja, negailėstinga mirtis viską sutrukdė.

Velionis Juozas Vokietaitis prieš išrenkant j Burmistru, buvo Kauno pradžios mokyklų Inspektorius, kur pasižymėjo savo atsidėjimu ir pasišventimu švietimo darbe.

Pereitais metais išrinktas Burmistru. Bet neilgai teko darbuotis. Nematęs savo darbo vaisių perėjo į aną pasaulį.

Bekonai — vienintelė išeitis.

Pandelys, Rokiškio aps. Šioj apylinkėj šiemet neužderėjo žiemkenčiai javai ir be to, dar jiems pakenkė ledai. Dėl to ūkininkai iš grūdų nieko nesitiky ir visai viltis deda bekonams. Bekoninių kiaulių auginama daug, kai kurie ūkininkai yra įsitaisę ir pavyzdingus tvartus. Didelis ūkininkams palengvinimas, tai neseniai Pandely įsteigtas bekonų supirkimo punktas.

Dieną lankosi vilkai.

Gegužinė, Trakų aps. Jau vasarą ūkininkams ramumą kliudė gausūs vilkai. Dabar jie pasidarė daug drasesni ir dieną atžygiuoja j kaimą apsidairyti. Vadinas, patys medžiotojų ieško, tik niekas jų nemedžioja.

Naujas tiltas.

Žeimelis, Šiaulių aps. Gruodžio mėn. pradžioj baigtas statyti Linkuvos — Žeimelio vieškeliu per Beritolio upelį geležies betono tiltas. Jį statė apskrities savivaldybė. Tiltas kaštavo apie 25.000 litų.

Cukraus fabriką gausiai lanko.

Mariampolė. Kadangi cukraus fabrikas yra vienintelis, tai iš visų Lietuvos kampų atvažiuoja ekskursijos jo pažiūrėti. Cukraus fabriko technikai visiems atvykusiems fabriko sudėty veikimą noriai aiškina.

Įvairūs ūkininkams kursai.

Čekiškė, Kauno aps. Gruodžio 4 — 6 d. Dokių pr. mokytoja O. Klupšaitė suruošė apylinkės ūkininkams trijų dienų kursų. Paskaitas skaitė ir Vilkijos agronomas Švantas.

Užventis, Šiaulių aps. Gruodžio 6 — 13 d. čia buvo suruošti savaitiniai žemės ūkio kursai ūkininkams. Paskaitas skaitė Šiaulių aps. agron.

(tąsa 6 pusl.)

Handwritten notes and stamps at the bottom of the page, including "P. 550-2882".

Jau trys metai sukako,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijaunčius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4-sius metus «Lietuvis Brazilijos» žada ir gi savo skaitytojams tiesti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad «Liet. Brazilijos» yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinė,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoj,
- 5) Lapej, rua Trinidade, 66 kam-pas 12 de Outubro gatvės, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	1\$700
Prancužų frankas	\$630
Vok. markė	3 \$850
Ital. lira	\$850
Doleris	15\$850
Urugvajaus pezas	7\$200
Argentinos pezas	4\$200
Anglų svaras	54\$400
Penkų	1\$840

NAUDOKITĖS PROGA!

Villa Zelinoj labai pigia kaina parsiduoda namas iš 3 kambarių ir virtuvės. Daržas aptvertas ir apsodintas.

Kaina 3.500\$. Už žemę išmokėta 1.900\$. Likusius mokama po 66\$100 per mėnesį.

Sąlygas sužinoti: Av. Zelina, 33. pas K. Korkiško tik šventad. ir sekmadieniais.

Lietuviška VALGYKLA

Rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro)

Pietūs ir vakarienės po 1\$500 ir po 2\$000. Pusryčiai, pietūs ir vakarienė — mėnesiniams pensionistams 90 — 120 milreisų. Pilnas pensionas su kambariu ir lova 120 — 150 milreisų.

Valgis lietuviškas skanus ir geras.

Prašoma persitikrinti.

PHOTO STUDIJA GILUTZ.

Naujai pagerinta.

Rua José Paulino, 118. S. Paulo.

VISIEMS ŽINOMAS KAUNIETIS.

Savo meniško darbo išplatinimui darau meniškus paveikslus po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiniam popieriui už 7\$.

Ateikite įsitikrinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadieniais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvius savo raštinėje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštą salas 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetinga, 52. 3 o andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmdieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetinga 52. 3 aukštą. Telef 4-0218.

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laišakai:

J. Armonas, S. Aleksandrovič, S. Andrijauskas, A. Bružas, M. Baliulis, R. Bagdonavičius, V. Bučinsky, J. Baužys, G. Bajoras, V. Daukša, D. Danilavičiūtė, A. Girdauskas, P. Grimailof, J. Inderas, P. Kiaušas, J. Kalina, P. Kareiva, M. Mazurkevičiūtė, V. Matulionis, F. Pilecki, T. Pukenytė, I. Stankevičius, M. Skadas, M. Vilutis, L. Vaičekauskas, J. Vingris, K. Zdanevičius, U. Žvirblytė.

(iš 1 pusl.)

Retas Miško svečias.

Lioliai, Raseinių aps. Gruodžio 6 d. Jonišių kaimo gyventojai matė laukais bėgantį šunų vėjama juoda gyvulį ilgom iltim. Geriau įsižiūrėjus pasirodė šernas. Jis kaip vėjas lėkė nuo šunų tiesiai į kaimą.

Užvenčio šauliai turės namus.

Užventis, Šiaulių aps. Užvenčio valsčiaus savivaldybė atidavė vietos šaulių būriui seną „magaziną“. Pripirkę kiek medžiagos, iš jo šauliai nori pastatyti namus.

Nušovė didelį arą.

Dotnuva, Kėdainių aps. Šiomis dienomis Sandrėnų vienk. gyventojas M. Jatautas miške nušovė labai didelį arą. Jo išskėsti sparnai galėjo būti pustrėčio metro ilgio. Paukštis atiduotas Žemės ūkio akademijos zoologijos kabinetui.

Merkinė. Alytaus aps. Makniūnų dvare gruodžio 9 d. atidaryti dviejų savaitių virimo ir kepimo kursai. Klausytojų įsirašė keliasdešimtys.

Svetimos valiutos sviravimo žala.

Akmenė, Mažeikių aps. Apylinkės ūkininkai daug augina dobilų ir jų sėklas parduoda Danijoje. Dėl Danų kronos svyravimo gruodžio pradžioje, ūkin. I. Petrauskas turėjo apie 4000 lt. nuostolių. Kiti ūkininkai laiko dar neiškeitę Danų kronom čekius, laukdami kronos kurso pakilimo.

Gilins Šešupe.

Kalvarija, Mariampolės aps. Sekančiais metais norima pagilinti Šešupės vagą tarp Kalvarijos ir demarkacinės linijos. Pagilinus šioje vietoje Šešupės nusektų daug pelkių. Paruošiamieji nusausinimams truko ligi Kalėdų.

Remia beturčius mokinius.

Leipalingis, Seinų aps. Šio valsčiaus taryba paskyrė šiems metams beturčiams mokiniams šelpti 400 litų.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

-- ISEIVIO DRAUGAS.

Vakariniai kursai

PROFESORIAUS V. KREBĖS.

Dėstoma rubų kirpimas vyriškų ir moteriškų paskutinėmis anglų madomis Baigus išduodama Diplomai.

KAINOS PPIEINAMOS.

Priima nuo 19 iki 22 val. vakaro visoms dienoms apart šventadienių.

RUA VICTORIA, 2. S. Paulo.

Gamta davė jaučiams ragus, arkliams — kanopas, kiškiams — kojas liūtams ir tigriams — dantis, paukščių sparnus, žuvims — plaukiojimą, vyrui — protą. Moterims gamta nebeturėjo ko duti, apart grožio. Tatai davė jom grožę. Grožė — jėga: ji nugali ugnį ir geležį.

Paieškojimai

Žuvusio Pirajū tiltų statyboje Povilo Vitkaus žmona Joana Grybauskaitė — Vitkuvienė prašoma atsiliopti dėl pinigų išieškojimo į „Liet. Brazilijoje“ redakciją, São Paulo, caixa postal 1764. Žinantieji prašomi pranešti už ką būsiu dėkinga. Ona Grybauskienė — Sungalienė.

Paieškau savo vyrą Juozą Klišį ir dukterį Justiną, apie kuriuos jau daug laiko kaip neturiu žinių. Jie patys arba žinantieji prašomi pranešti: Klišienei, rua Mauá, 207 S. Paulo. Iš anksto tariu ačiū!

SPAUDA -- MŪSU GALYBĖ.

Siuvėjas

J. ČIŽINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiomis madomis vyriški rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti, būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Bondes: 53 ir 55.

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.
Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Kerguelen — C.R. 7 Sausio
Groix — C. R. 22 Sausio
Jamaique — C. R. 21 Vasario
Lipari — C. R. 20 Kovo

Lipari — C. R. 25 Gruodžio
Eube'e — C. R. 7 Sausio
Kerguelen — C. R. 28 Sausio
Groix — C. R. 13 Vasario
Formose — C. R. 29 Vasario
Jamaique — C. R. 13 Kovo

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTA I:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

Kur mes eisim

Sausio 10 d. 8 val. vakaro? O gi į „VILTIES“ choro rengiamą linksmą vakarą, kuris bus **LIETUVIŲ NAMŲ, RUA BANDEIRANTES, 92.**

STATOMA VIENO VEIKSMO LINKSMAS FARSAS:

O. S. S. Šliubinė Iškilmė.

Beto dar įvairi programa.

Grieš lietuvių dūdų orkestras.

Konfeti, serpenti, skrajojantis paštas ir t. t.

LIETUVIŠKAS BUFETAS.

Pradžia 8 val. vak. pabaiga 4 v. ryto.
Visi į Lietuvį Namą!!!

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Lietuvis siuvėjas

Sulig užsakymu siuva pavieniui vilnonius ir kitokius vyriškus kostiumus. Darbas gražus ir garantuotas.

Kainos žemiausios!

Priima nešiotų kostiumų persiuvimą ir pataisymą.

VINCAS POŽERSKIS.

Rua Dr. Rodrigo M. de Barros, 67. Tel. 4-6012 S. Paulo.

Laivų išėjimas į Europą

Astrida 15 Sausio
Olympier 26 „ „

Kainos pigios.

Siunčiame pinigus Lietuvon ir į kitas pasaulio šalis apmokėdami vietiniam pašte doleriais ar kita valiuta, kaip nori siuntėjas. Perkame ir parduodame įvairią valiutą

Laivakortės.

Į Europą ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.
Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

[staigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai [staiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

